

İMT721 Bilişsel Çeviri Çalışmaları

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	Teori (saat)	Uygulama (saat)	Laboratuvar (saat)	Yerel Kredi	AKTS
Bilişsel Çeviri Çalışmaları	İMT 721	Bahar	3	0	-	3	10
Önkoşul(lar)-var ise	-						
Dersin dili	Türkçe - İngilizce						
Dersin Türü	Seçmeli						
Dersin verilme şekli	Yüz yüze						
Dersin öğrenme ve öğretme teknikleri	Anlatım, tartışma, sunum, soru-yanıt						
Dersin sorumlusu	Dr. Öğr. Üyesi Alper Kumcu						
Dersin amacı	<p>Bu dersin amacı çeviribilimin bir alt alanı olarak bilişsel (yazılı ve sözlü) çeviri çalışmalarının (BÇÇ) kökeni, gelişimi ve kuramsal/yöntemsel çerçevesini sunmaktır. Ders aynı zamanda BÇÇ’de son bulguları ve bu bulguların ilgili alanlar (özellikle bilişsel psikoloji, bilişsel bilim, bilişsel dilbilim ve psikodilbilim), çeviribilim ve son olarak bir eylem/meslek olarak yazılı ve sözlü çeviri üzerindeki etkilerini tartışmayı amaçlar. Ders öğrencilerin BÇÇ alanında araştırma yapmasını ve/veya yapılan araştırmaları sistematik şekilde incelemesini amaçlar.</p>						
Dersin öğrenme çıktıları	<p>Dersi başarıyla tamamlayan öğrenci BÇÇ’yi, kökenini, tarihi gelişimini, disiplinlerarası ilişkilerini, mevcut eğilimlerini ve gelecek projeksiyonlarını tanır. Öğrenci alandaki kavramsal, yöntemsel ve terminolojik bilgiyi hatırlar ve açıklar. Öğrenci alandaki araştırmaları değerlendirir, yorumlar ve eleştirir. Öğrenci BÇÇ kapsamında araştırma planlar, geliştirir ve yürütür.</p>						
Dersin içeriği	<p>Ders, BÇÇ’nin disiplinlerarası ve süreç odaklı doğasını vurgulayacak şekilde alanın kavramları yöntemleri, paradigmaları, modelleri, araştırma programları, nicel analiz ve istatistik yöntemleri, mevcut eğilimleri ve gelecek yönelimlerini kapsar. Aşağıda haftalık programda yer alan tematik ders içeriği teorik kitap bölümleri ve makaleler ile en az bir (klasik ve/veya yakın tarihli) özgün araştırma makalesi eşliğinde tartışılır. Öğrenciler seçtikleri bir temayı daraltarak bu konuda araştırma fikri geliştirir ve altyapı olanaklarına bağlı olarak deney tasarlar, veri toplar ve dönem sonunda araştırma bulgularını sunar ya da meta-analiz/derleme makalesi hazırlar ve sonuçlarını dönem sonunda sunar.</p>						

Haftalara Göre İşlenecek Konular ve Okuma Listesi

Haftalar	Konu
1. Hafta	Konu: Dersin kısa tanıtımı: amaç, içerik ve değerlendirme
2. Hafta	Konu: Bilişsel bilim, bilişsel psikoloji ve psikodilbilime giriş: içerik ve yöntem Yöntem: Ders sorumlusu anlatımı ve tartışma Okuma Listesi <ol style="list-style-type: none"> 1. Barsalou, L. W. (2012). The human conceptual system. In M. J. Spivey, K. McRae, & M. F. Joiasse (Eds.), <i>The Cambridge handbook of psycholinguistics</i> (pp. 239-258). Cambridge University Press. 2. Dietrich, E. (2006). Representation. In P. Thagard (Ed.), <i>The philosophy of psychology and cognitive science</i> (pp. 1-29). Elsevier. 3. Eysenck, M. W., & Keane, M. T. (2020). Approaches to human cognition. In <i>Cognitive psychology</i> (8th ed., pp. 1-39). Psychology Press. 4. Harley, T. A. (2014). The study of language. In <i>The psychology of language from data to theory</i> (4th ed., pp. 3-28). Psychology Press. 5. Sinha, C. (2012). Cognitive linguistics, psychology, and cognitive science. In D. Geeraerts & H. Cuyckens (Eds.), <i>The Oxford handbook of cognitive linguistics</i> (pp. 1266-1294). Oxford University Press.
3. Hafta	Konu: Disiplinlerarası ve disiplinler ötesi bir alan olarak BÇÇ Yöntem: Ders sorumlusu anlatımı ve tartışma Okuma Listesi <ol style="list-style-type: none"> 1. Fabio, A. (2015). Translation process research at the interface: Paradigmatic, theoretical, and methodological issues in dialogue with cognitive science, expertise studies, and psycholinguistics. In A. Ferreira & J. W. Schwieter (Eds.), <i>Psycholinguistic and cognitive inquiries into translation and interpreting</i> (pp. 17-40). John Benjamins Publishing Company. 2. Ferreira, A., Schwieter, J. W., & Gile, D. (2015). The position of psycholinguistic and cognitive science in translation and interpreting: An introduction. In A. Ferreira & J. W. Schwieter (Eds.), <i>Psycholinguistic and cognitive inquiries into translation and interpreting</i> (pp. 3-15). John Benjamins Publishing Company. 3. García, A. M. (2019). Mind and brain in the study of translation and interpreting. In <i>The neurocognition of translation and interpreting</i> (pp. 11-39). John Benjamins Publishing Company. 4. O'Brien, S. (2015). The borrowers: Researching the cognitive aspects of translation. In M. Ehrensberger-Dow, S. Göpferich, & S. O'Brien (Eds.), <i>Interdisciplinarity in translation and interpreting process research</i> (pp. 5-17). John Benjamins Publishing Company. 5. Risku, H. (2020). Cognitive approaches to translation. In <i>The encyclopaedia of applied linguistics</i> (pp. 1-11). https://doi.org/https://doi.org/10.1002/9781405198431.wbeal0145.pub2
4. Hafta	Konu: BÇÇ'de yöntem: tasarım, araçlar ve nicel analize giriş

	<p>Yöntem: Öğrenci sunumu ve tartışma (1)</p> <p>Okuma Listesi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. García, A. M. (2019). The toolkit. In <i>The neurocognition of translation and interpreting</i> (pp. 11-39). John Benjamins Publishing Company. 2. Halverson, S. L. (2017). Multimethod approaches. In J. W. Schwieter, & A. Ferreira (Eds.), <i>The handbook of translation and cognition</i> (pp. 195-212). John Wiley & Sons. https://doi.org/10.1002/9781119241485.ch11 3. Hvelplund, K. T. (2017). Eye tracking in translation process research. In J. W. Schwieter, & A. Ferreira (Eds.), <i>The handbook of translation and cognition</i> (pp. 248-264). John Wiley & Sons. https://doi.org/10.1002/9781119241485.ch14 4. Mellinger, C. D., & Hanson, T. A. (2017). Descriptive statistics. In <i>Quantitative research methods in translation and interpreting studies</i> (pp. 38-50). Routledge. 5. Öğrencinin ekleyeceği araştırma makalesi
5. Hafta	<p>Konu: Çeviribilimde bilişsel kavram ve konular I: dil anlama ve işleme</p> <p>Yöntem: Öğrenci sunumu ve tartışma (2)</p> <p>Okuma Listesi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kroll, J. F., & Dussias, P. E. (2006). The comprehension of words and sentences in two languages. In T. K. Bhatia, & W. C. Ritchie (Eds.), <i>The handbook of bilingualism</i> (pp. 169-200). Blackwell Publishing. 2. Morris, R. K. (2006). Lexical processing and sentence context effects. In M. J. Traxler, & M. A. Gernsbacher (Eds.), <i>Handbook of psycholinguistics</i> (pp. 377-401). Academic Press. 3. Schäffner, C., & Chilton, P. (2020). Translation, metaphor and cognition. In F. Alves, & A. L. Jakobsen (Eds.), <i>The Routledge handbook of translation and cognition</i> (pp. 248-264). Routledge. 4. Öğrencinin ekleyeceği araştırma makalesi
6. Hafta	<p>Konu: Çeviribilimde bilişsel kavram ve konular II: bellek</p> <p>Yöntem: Öğrenci sunumu ve tartışma (3)</p> <p>Okuma Listesi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alfredo, A. (2020). Working memory. In R. R. Heredia, & J. Altarriba (Eds.), <i>Foundations of bilingual memory</i>, (pp. 223-234). Springer. 2. Bajo, M. T., & Padilla, P. (2015). <i>Memory</i>. In F. Pöschhacker (Ed.), <i>Routledge encyclopaedia of interpreting studies</i> (pp. 252-254). Routledge. 3. Eysenck, M. W., & Keane, M. T. (2020). Learning, memory and forgetting. In <i>Cognitive psychology</i> (8th ed., pp. 239-295). Psychology Press. 4. Öğrencinin ekleyeceği araştırma makalesi
7. Hafta	<p>Konu: Çeviribilimde bilişsel kavram ve konular III: dikkat, bilişsel yük ve performans</p> <p>Yöntem: Öğrenci sunumu ve tartışma (4)</p>

	<p>Okuma Listesi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eysenck, M. W., & Keane, M. T. (2020). Attention and performance. In <i>Cognitive psychology</i> (8th ed., pp. 178-234). Psychology Press. 2. Lacruz, I. (2017). Cognitive effort in translation, editing, and post-editing. In J. W. Schwieter, & A. Ferreira (Eds.), <i>The handbook of translation and cognition</i> (pp. 195-212). John Wiley & Sons. https://doi.org/10.1002/9781119241485.ch21 3. Seeber, Kilian G. (2015). Cognitive load in simultaneous interpreting: Measures and methods. In M. Ehrensberger-Dow, S. Göpferich, & S. O'Brien (Eds.), <i>Interdisciplinarity in translation and interpreting process research</i> (pp. 19-34). John Benjamins Publishing Company. 4. Öğrencinin ekleyeceği araştırma makalesi
8. Hafta	<p>Konu: Çeviribilimde bilişsel kavram ve konular IV: 4E biliş, ergonomi, insan-bilgisayar etkileşimi</p> <p>Yöntem: Öğrenci sunumu ve tartışma (5)</p> <p>Okuma Listesi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ehrensberger-Dow, M. (2017). An ergonomic perspective of translation. In J. W. Schwieter, & A. Ferreira (Eds.), <i>The handbook of translation and cognition</i> (pp. 332-349). John Wiley & Sons. https://doi.org/10.1002/9781119241485.ch18 2. O'Brien, S. (2020). Translation, human-computer interaction and cognition. In F. Alves, & A. L. Jakobsen (Eds.), <i>The Routledge handbook of translation and cognition</i> (pp. 376-388). Routledge. 3. Risku, H. (2002). Situatedness in translation studies. <i>Cognitive Systems Research</i>, 3(3), 523–533. https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S1389-0417(02)00055-4 4. Risku, H., & Rogl, R. (2020). Translation and situated, embodied, distributed, embedded and extended cognition. In F. Alves, & A. L. Jakobsen (Eds.), <i>The Routledge handbook of translation and cognition</i> (pp. 478-499). Routledge. 5. Öğrencinin ekleyeceği araştırma makalesi
9. Hafta	<p>Konu: Çeviribilimde bilişsel kavram ve konular V: yaratıcılık ve duygulanım</p> <p>Yöntem: Öğrenci sunumu ve tartışma (6)</p> <p>Okuma Listesi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bayer-Hohenwarter, G., & Kußmaul, P. (2020). Translation, creativity and cognition. In F. Alves, & A. L. Jakobsen (Eds.), <i>The Routledge handbook of translation and cognition</i> (pp. 310-325). Routledge. 2. Ivcevic, Z., & Hoffmann, J. (2017). Emotions and creativity: From states to traits and emotion abilities. In G. J. Feist, R. Reiter-Palmon, & J. C. Kaufman (Eds.), <i>The Cambridge handbook of creativity and personality research</i> (pp. 187-213). Cambridge University Press.

	<p>3. Lehr, C. (2020). Translation, emotion and cognition. In F. Alves, & A. L. Jakobsen (Eds.), <i>The Routledge handbook of translation and cognition</i> (pp. 294-309). Routledge.</p> <p>4. Öğrencinin ekleyeceği araştırma makalesi</p>
10. Hafta	<p>Konu: Sözlü ve yazılı çeviride bilişsel modelleme Derleme/meta-analiz makale fikirlerinin son teslim tarihi</p> <p>Yöntem: Öğrenci sunumu ve tartışma (7)</p> <p>Okuma Listesi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Carl, M., & Schaeffer, M. J. (2017). Models of translation process. In J. W. Schwieter, & A. Ferreira (Eds.), <i>The handbook of translation and cognition</i> (pp. 50-70). John Wiley & Sons. https://doi.org/10.1002/9781119241485.ch3 2. Shreve, G. M. (2020). Translation as a complex adaptive system: A framework for theory building in cognitive translology. In F. Alves, & A. L. Jakobsen (Eds.), <i>The Routledge handbook of translation and cognition</i> (pp. 69-87). Routledge. 3. Pöchhacker, F. (2016). Models of translation process. In <i>Introducing interpreting studies</i> (2nd edition, pp. 77-101). John Wiley & Sons. https://doi.org/10.1002/9781119241485.ch3 4. Öğrencinin ekleyeceği araştırma makalesi
11. Hafta	<p>Konu: Makale içerik ve yöntem sunumu I</p> <p>Yöntem: Derleme/meta-analiz makalelerin sunumu (1-2)</p> <p>Okuma Listesi Sunum yapacak öğrenci sınıfla paylaşacak.</p>
12. Hafta	<p>Konu: Makale içerik ve yöntem sunumu II</p> <p>Yöntem: Derleme/meta-analiz makalelerin sunumu (3-4)</p> <p>Okuma Listesi Sunum yapacak öğrenci sınıfla paylaşacak.</p>
13. Hafta	<p>Konu: Makale içerik ve yöntem sunumu III</p> <p>Yöntem: Derleme/meta-analiz makalelerin sunumu (5-6)</p> <p>Okuma Listesi Sunum yapacak öğrenci sınıfla paylaşacak.</p>
14. Hafta	<p>Konu: Makale içerik ve yöntem sunumu IV</p> <p>Yöntem: Derleme/meta-analiz makalelerin sunumu (7/8)</p> <p>Okuma Listesi Sunum yapacak öğrenci sınıfla paylaşacak.</p>

Değerlendirme Sistemi

Yarıyıl içi çalışmaları	Sayısı	Katkı Payı %
Derse devam, katılım ve okumaların yapılması	14	% 40
Sunum	2	% 60
Yarıyıl İçi Çalışmalarının Başarı Notuna Katkısı		% 40
Yarıyıl Sonu Ödevinin Başarı Notuna Katkısı		% 60
Toplam		% 100

Sunumlar ve Final Makalesi: Dersi alan öğrencilerden dönem içinde iki sunum yapmaları ve bir final makalesi teslim etmeleri beklenmektedir. İlk sunumda o haftanın teması ders sorumlusu tarafından paylaşılacak okuma listesi temelinde anlatılıp sınıfla değerlendirme ve tartışmaya açılır. **Öğrenci modere edeceği bu sunuma/derse kendi seçeceği en az bir araştırma makalesini de ekler.** Bu makaleler, sunum yapacak öğrenci tarafından sunumdan en az bir hafta önce sınıfla paylaşılır. Tüm öğrenciler haftanın araştırma makalesi/makaleleri ile ilgili Ek-1'deki tabloyu doldurarak uzaktan eğitim sistemindeki haftalık ödev modülüne yükler.

İkinci sunumda ise öğrenci dönem sonunda final ödevi olarak teslim edeceği makalesinin konusunu ve yöntemini tartışma ve önerilere açar. Sunum, öneri ve eleştiriler doğrultusunda geliştirilir ve ardından dönem sonunda final makalesi olarak teslim edilir.

Final makalesi son teslim tarihi ve saati: 20 Mayıs 2022 Cuma 23:59

Ek Kaynakça

- Alvstad, C., Hild, A., Tiselius, E. (Eds.). (2011). *Methods and strategies of process research: Integrative approaches in translation studies*. John Benjamins Publishing Company.
- Baddeley, A., Eysenck, M. W., & Anderson, M. C. (2020). *Memory*. Taylor and Francis.
- Bhatia, T. K., & Ritchie, W. C. (Eds.). (2006). *The handbook of bilingualism*. Blackwell Publishing Ltd.
- Danks, J. H., Shreve, G. M., Fountain, S. B., & McBeath, M. (1997). *Cognitive processes in translation and interpreting*. SAGE Publications.
- Dimitrova, B. E., & Hyltenstam, K. (Eds.). (2000). *Language processing and simultaneous interpreting*. John Benjamins Publishing Company.
- Hansen, G., Chesterman, A., & Gerzymisch-Arbogast, H. (Yay. haz.). (2009). *Efforts and models in interpreting and translation research*. John Benjamins Publishing Company.
- Martín, R. M. (Eds.). (2016). *Reembedding translation process research*. John Benjamins Publishing Company.
- Rojo, A., & Ibarretxe-Antuñano, I. (2013). *Cognitive linguistics and translation: Advances in some theoretical models and applications*. De Gruyter.
- Shreve, G. M., & Angelone, E. (2010). *Translation and cognition*. John Benjamins Publishing Company.
- Stachowiak, K. (2019). *Eye movements and gestures in simultaneous and consecutive interpreting*. Springer.
- Walker, C., & Federici, F. M. (Eds.). (2018). *Eye tracking and multidisciplinary studies on translation*. John Benjamins Publishing Company.

*Translation, Cognition, & Behaviour
Interpreting*

Ek-1

Name and surname	
Course	
Date	

Paper Evaluation Sheet

Please fill in the table with the information you infer from the paper. The paper you are evaluating may not fit every category in the table. If this is the case, explain accordingly.

Meta information	
Title	Please write the title of the paper.
Keywords	Please write the keywords of the paper. Do they cover the research thoroughly? Do you have any alternative keywords?
Type	Please specify the type of the paper. Some of the types are original research, theory, review/meta-analysis, methodology, case study opinion, short report, brief communication, book review, response/reaction paper among others.
Journal or book	Please write the journal in which the paper has been published or write the name of the book if it is a book chapter. Specify the journal's main field (translation, interpreting, communication, linguistics, psychology, sociology etc.) and if available, its impact factor.
Components of the paper	
Research question	Please specify the research question or questions of the paper. Think about whether the research question is well-justified, well-explained and worthy of research.
Hypothesis, prediction or main argument	Do authors have a hypothesis or a prediction corresponding to their research question(s)? If this is a theoretical or an opinion paper, what is the main argument that the authors put forward?
Data collection or argumentation method	How did the authors collect data? Did they use an instrument, an interview, a survey or a scale? If this is a theoretical or an opinion paper, how do the authors make their point and defend it? Do they present examples, hypothetical cases etc.?
Participants or respondents	If available, who are the participants of the study? Which sampling method did the authors use? Think about whether the sample fits the population and the research question(s).
Analysis method	If available, how did the authors analyse their data? Is it a qualitative or quantitative analysis? Which methods, paradigms and/or statistical analyses were used?
Overall evaluation	
Take-home message	What is <u>the most important thing</u> you have learned from this paper?
Strengths and highlights	What did you most like about the paper? Is there anything innovative or creative in the paper that you have not read before?
Weaknesses and imitations	What are the weaknesses and/or limitations of the study? Did the authors explain and discuss them as well? If so, do you agree with the authors? How would you overcome these limitations if you were the author?
Future studies	Write your future study ideas based on the paper. What variables, cases, examples would you change or manipulate as follow-up research?